

DOMOVINA

Oglas:

Za 1 nam x 60 inseratnega stolpca mali 80 vinarjev, uradni 1-20 K, poslano, posmrtnice in reklame 2 K. Večkratne objave popust.

Izhaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Sedna ulica 6.

Naročnina:

Za celo „Domovino“ (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Petkova številka mesečno 1 K, četrletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Kdo hujska?

Posledice vojne so težke. Ne samo pri nas, temveč povsod, in v resnici so redke države, ki so sodelovale v svetovni vojni in v katerih bi bile razmere vsaj toliko že urejene, kot so v Jugoslaviji. Posebno velja to za nove države. Avstrija je na robu propada in njen državni kancelar ne dela nič drugega, kot to, da hodi po Evropi in berači za ubogo, stradajočo Avstrijo. Na Ogrskem ni nič boljše, pri nas se pa razmere počasi sicer, pa vendar-le sigurno urejujejo in samo od nas samih je odvisno, kdaj se še one popolnoma urejijo.

Avstrijska dediščina nas tišči k tlom, to uvideva vsak razumen človek, kakor je tudi jasno za vsakega mislečega človeka, da ne more naenkrat, kar čez noč, nastati predvojno stanje v državi, ki je sicer sestavljena iz enega samega naroda, ki se je pa skozi stoletja razvijal v medsebojno popolnoma različnih razmerah in je živel v različnih državah. Za popolno ureditev take države je treba časa in dela; poštenega, trdega dela vseh, ker posebno avstrijski grehi, ki smo jih prevzeli kot dediči nesrečne Avstrije, niso majhni.

Zalibog je pri nas še veliko ljudi, ki vsega tega ne morejo, oziroma nalašč nočejo razumeti in ti ljudje izrabljajo težke prilike, ki so posledica vojne in grehov pokojne Avstrije, ti ljudje hujskajo posredno, pa tudi neposredno proti naši mladi državi — samo zato, ker sami nikdar niso bili pravi Jugoslovani, temveč so vedno zvesto služili naši zatiralki Avstriji in se — kot taki — ne morejo sprijazniti z našo narodno državo.

Naravno bi bilo, da taki ljudje izginejo s površja in da gredo s svojo ljubo Avstrijo — v politični grob. Avstrija ne vstane nikdar več, ona je v oni obliki, v kakršni je bila pred polomom, enkrat za vselej pokopana, to bi morali izpredvideti tudi oni nesrečniki pri nas, ki so ji v svoji pasji ponižnosti služili do konca in ti ljudje bi morali sedaj vsaj molčati, ako se že ne morejo sprijazniti z novimi razmerami.

Mlada, velika in lepa Jugoslavija ima gotovo veliko in lepo bodočnost. Vsi naši sosede nas zavidajo in kmalu pride čas, ko to izprevidi tudi poslednji posameznik pri nas. Nobena naših sosednih držav nima tako povoljnih pogojev za razvoj, napredek in procvit, kot ravno naša Jugoslavija, ki je po velikosti skoraj enaka velesili Italiji, ima pa toliko prirodnega bogastva, kot malokatera država na svetu.

Vse to uvidevajo, o vsem tem so prepričani tudi oni brezvestni hujskači, ki so molčali na vsa avstrijska nasilja nad našim narodom in pripogibal hrbte pred raznimi avstrijskimi krvniki. In ravno to spoznanje te hujskače jezi, ker oni bi želeli, da se Jugoslavija ne razvija, ne napreduje, ker jim je ta naša narodna država, ki je nastala proti njihovi volji, proti njihovim avstrijskim željam, zoprna.

Vsakemu takemu hujskaču je treba dobro preiskati njegovo preteklost in videlo se bo, da je vsak posameznik od njih deloval vedno proti naši svoboditvi, da je v najtežjih časih za naš narod služil zvesto krvočno, nasilni Avstriji. Taki ljudje, seveda, niti sedaj ne morejo biti dobri Jugoslovani, ker je ta Jugoslavija tuja njihovemu srcu in vsemu čustvu. Ti ljudje niso sodelovali pri podiranju Avstrije in graditvi Jugoslavije in čisto naravno, vsakemu umljivo je njihovo stremeljenje, da poskušajo sedaj to, njim tako zoprno Jugoslavijo rušiti.

Nasprotno pa oni, ki so pokojne Avstrijo rušili in ki so bili Jugoslovani takrat, ko je to bilo zelo nevarno, ker so vedeli, da je rešitev našega

naroda samo v Jugoslaviji — vsi ti sicer uvidevajo težave, ampak oni vedo tudi to, da so te težave posledica vojne in starih avstrijskih grehov in da je treba delati, da se te posledice odstranijo.

To se bo tudi doseglo, ker verujemo v delavnost in sposobnost jugoslovanskega naroda. Zastonj bo vsako hujskanje avstrijskih slug, ker svoboden jugoslovanski narod postavi prej ali slej z vsemi avstrijskimi spomini tudi vse te hujskače tja, kamor edino spadajo — v rakev, kjer počiva stara grešnica Avstrija!

Pred volitvami v trgovsko in obrtniško zbornico.

Po prelomu z Avstrijo so bili štajerski obrtniki in trgovci brez svojega zastopstva v trgovski in obrtniški zbornici. Narodna vlada je določila, da naj bo trgovska zbornica v Ljubljani skupno zastopstvo za vso Slovenijo. Političnim strankam se je dala pravica, da imenujejo na Štajerskem potrebno število novih članov v ljubljansko trgovsko in obrtniško zbornico. Ker ni bilo mogoče doseči sporazuma, so prizadeti faktorji še danes brez zastopstva, delovanje trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani pa se dejansko tudi še ni veliko raztegnilo čez prejšnje meje kronovine kranjske. Vlada je posvečala v zadnjem času vso pozornost, da bi čim prej prišli štajerski obrtniki in trgovci do vpliva iz moči v trgovski in obrtniški zbornici. Zaslila je mnenje raznih strokovnih zastopstev ter končno odločila razpisati v trgovsko in obrtniško zbornico dopolnilne volitve, pri katerih naj bi volili interesenti na Štajerskem 24 novih pravih članov v trgovsko zbornico v Ljubljani. Ta naj bi na ta način štela skupaj 48 pravih članov.

Ker je stari volilni red za trgovsko in obrtniško zbornico do skrajnosti zastarel in nepraktičen, hoče vlada uvesti za dopolnilne volitve nov volilni red, ki bo mogel v večji meri zadovoljevati interese v trgovski in obrtniški zbornici. Po novem volilnem redu bodo volili volilci v 5 volilnih razredih. V prvem in drugem volilnem razredu volijo obrtne zadruge in trgovski gremiji po svojih delegatih, in sicer v prvem volilnem razredu obrtniki (deset članov), v drugem razredu trgovci (osem članov), v tretjem razredu tovarniška podjetja, ki niso člani obrtnih zadrug (dva člana), v četrtem razredu zastopniki rudniških podjetij (dva člana) in v petem razredu denarna, kreditna, zavarovalna in prometna podjetja, ki ne spadajo pod določbe obrtnega reda in plačujejo posebno pridobnino (dva člana). Drugi in peti volilni razred voli zbornične člane v trgovski odsek, ostali razredi pa v obrtni odsek.

Volilna komisija uraduje v prostorih trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Ta določi rok za izvolitev delegatov, ga naznani pristojnemu okrajnemu političnemu oblastvu, ki mu je pozvati obrtne zadruge in trgovske gremije svojega okraja, da v teku roka skličejo občne zbere in izvrše volitev delegatov. Vsaka zadruga do 50 članov voli dva, zadruga do 100 članov volijo po tri in one nad 100 članov po štiri delegate. V zadrugah, v katerih so zadrugniki obrtniki in trgovci, volijo po posebnem ključu svoje delegate zase obrtniki in zase trgovci. Volilna komisija sestavi imenik volilnih upravičencev za vsak izmed peterih razredov, in sicer za prvi in drugi razred na podlagi naznanil okrajnih političnih oblastev o izvoljenih delegatih, glede ostalih razredov pa na podlagi podatkov, razporejenih trgovski in obrtniški zbornici. Po 14-dnevnem reklamacijskem postopanju, ko postanejo volilni imeniki pravomočni, pošlje volilna komisija posameznim volilcem razpis volitev s pridejanimi

glasovnicami in izkaznicami. Volilci v razredih III. do V. izvršujejo volilno pravico tako, da volijo samostojni imetniki in javni družabniki osebno, juridične osebe po pooblaščenih. Pri podjetjih, ki so pod sekvestrom ali državnim nadzorstvom, izvršujejo volilno pravico sekvestri, odnosno nadzorniki. Tudi delegati obrtnih zadrug in trgovskih gremijev volijo — kot volilni upravičenci I. in II. razreda — osebno. Volitev se vrši javno in ravnotako, kakor se je dosedaj vršila v trgovsko in obrtniško zbornico. Izvoljeni so oni, na katere odpade relativna večina v posameznih razr. oddanih glasov. Izvoljeni smejo biti le trgovci in obrtniki, ki so naši državljani, 30 let stari, samostojni že najmanj tri leta, ali pa oni, ki že tri leta kot načelniki ali ravnatelji vodijo trgovska, oziroma industrijska podjetja. Kakor čujemo, bo novi volilni red v najkrajšem času uradno razglašen, na to pa takoj razpisane volitve. S tem je dana prilika, da obrtniki in trgovci na Štajerskem sami odločajo o usodi svoje strokovne organizacije. Nam se zdi prav, da vlada ni več pristojala na to, da bi se zbornica izpopolnila po delegatih strank, ker baš v tej korporaciji strankarski interesi niso glavni, pač pa strokovni in gospodarski. Dolžnost obrtnih zadrug in trgovskih gremijev je sedaj, da s smotrenim delom izvedejo volitve delegatov tako, kakor to najbolj odgovarja njihovim in splošnim ekonomičnim potrebam. Upravičeno pričakujemo, da bodo zadruge in gremiji izvolili iz svoje srede najboljše može, ki bodo sposobni in voljni zastopati koristi obrta in trgovine.

Zopet nov uspeh demokratske vlade.

Ze več kot leto dni je minulo, odkar so drdrali skozi Ljubljano dolgi vlaki laških vojnih ujetnikov. Naša nova država, čim se je stvorila, smatrala je za svojo dolžnost, da brez odloga odrešita desetisoče ljudi vojnega robstva ter jih povrne naročju svoje domovine in družine.

Drugače je postopala z našimi vojnimi ujetniki Italija. Okoli 100.000 naših jugoslovanskih mož je zašlo na soški in tirolski fronti v njeno vojno ujetništvo. Največje število od teh je prostovoljno dezertiralo iz avstrijske vojske, misleč, da s tem napravi ententi in Jugoslaviji posebno uslugo. Dejansko je bilo to tako, dasi Italija ni hotela tega priznati. Zato naših vojnih ujetnikov ni izpustila, marveč je začela z njimi še krutejše postopati kot z ujetniki drugih narodov.

V obupnih razmerah so bili obsojeni živeti naši vojni ujetniki v Italiji. Bivali so malone vsi neprestano pod milim nebom. Za skrajno silo so jim služili za streho v blatu stoječi šotori. Prehrana je bila slabejša kot so jo kdaj pri nas uživali arestanti. Povrhu vsega so naše ljudi italijanski vojaki in pazniki mučili in trpinčili na vse mogoče načine. Več sto ujetnikov nam je poslala Italija sicer nazaj, a to samo take, ki so bili že na tem, da se vsled lakote in muk poslove od sveta. Na desetisoče jih pa leži pokopanih okoli taborišč v Italiji. Od preostalih 50.000 ujetnikov, ki so sedaj namenjeni domov, jih velika večina nosi v sebi že smrtni kal, pridobljen v strašnem robstvu. Kakor je strašno misliti na to, da nam je Italija zasedla del domovine, kakor je hudo, da ostane del naših bratov tudi še po rešitvi reškega vprašanja pod italijanskim jarmom, vendar to še vse skupaj ni gorje, ki bi se dalo meriti z onim, ki ga nam je prizadejala Italija s tem, da je tako nečloveško in barbarsko postopala z našim narodom v vojnem ujetništvu.

In tudi to je malone že prestano. Odrešenje je že na potu, četudi je bilo tako dolgo in tako poželjivo pričakovano... In koliko truda je bilo za naše laške vojne ujetnike! Koliko posredovanj

pri raznih „Rdečih križih“, pri komisijah mirovne konference, na najvplivnejših mestih najuglednejših in najmočnejših držav. Koliko so si prizadevali za naše trpine v Italiji naši poslanci v Beogradu. Neštete interpelacije in osebne intervencije ter opozoritve pri ministrstvu zunanjih del pričajo to. Skoro vse leto je bil vsak korak, ki se je storil za vojne ujetnike v Italiji, čisto zaman. Posrečilo se je sicer rešiti par vojnih invalidov ali množice naših vojakov ni bilo mogoče odrešiti. Odkar je nastopila demokratska vlada, se je vprašanju teh vojnih ujetnikov posvečala kaj posebna pozornost. Ministrski predsednik Davidović je neprestano pritiskal na vse strani. Zavest ima danes, da ni tega delal zaman tudi on. Odkar je odšel v Pariz prestolonaslednik regent Aleksander, se je v naši zunanji politiki vse obrnilo na boljše in v Italiji, kjer je za nas veljala najhujša zima, se je začel tajati led. Demokratska vlada, ki je prevzela vodstvo države v najtežjih časih, je lahko že sedaj ponosna na marsikak uspeh. Eden največjih je brezdvomno ta, da se vrne sedaj iz Italije zadnjih 50.000 vojnih ujetnikov.

Valutna reforma.

V Ljubljani so se sestali dne 2. januarja različni zastopniki demokratske stranke, da se posvetujejo o valutni reformi. Sestanka se je udeležil tudi minister trgovine, g. dr. Kramer, predsednik deželne vlade, g. dr. Žerjav, župan dr. Tavčar, več narodnih predstavnikov in zastopniki Celja in Maribora. Predsedoval je predsednik JDS., gospodr. dr. Kukovec.

Poročala sta minister za trgovino dr. Kramer in član komisije za valutno reformo dr. Brezigar, potem se je pa razvila daljša debata, v kateri so vsi govorniki poudarjali točke, v katerih se strinja danes več ali manj vsa slovenska javnost. Opozarjali so na nepregledne gospodarske posledice, ki bi jih imela zamenjava 1:4, zlasti na neizbežno, horendno naraščanje draginje, kakor tudi na to, da bo vsled zamenjave padel v vrednosti tudi dinar, tako, da bi bili njegovi posestniki udarjeni z nami vred. Današnje gospodarske razmere še niso godne za tako dalekosežne gospodarske operacije, zato naj se ukrene samo nekaj provizorij. Glavno je, da se nadomesti današnja novčanica z drugo, ki se ne bo dala tako lahko ponarediti. Zamenja naj se al pari, vse drugo pa se uredi kasneje.

K sklepu je bila sprejeta naslednja resolucija, ki služi kot instrukcija za strankine zastopnike v Beogradu.

„Uvažuje edino-le interes države in širokih slojev naroda, so zastopniki gospodarskih organizacij na sestanku JDS. dne 2. januarja 1920 sklenili soglasno: 1.) Ko gre za unifikacijo dveh valut v državi, smatramo, da je napačno, vzeti za podlago krepkejšo valuto; neizbežno je namreč, da potem tudi ona devalira in že itak težko prizadete lastnike slabše valute potegne za seboj v tolikratnem razmerju, za kolikor je bila izmenjana za krepkejšo. Ako bi sprejeli po načrtu gosp. finančnega ministra dvovalučno novčanico, v tej fikciji ne bi bilo nič drugega, nego definitivna relacija. Cene vseh predmetov bi poskočile in z njimi plače in mezde. Perturbacija v gospodarsko zelo razvitih delih države bi bila naravnost usodna. Edino primerno je, da se vzame edinica iz slabše valute in na to zastavi vsa moč, da se okrepi z reelno fundacijo in smotreno gospodarsko, zlasti izvozno politiko.

2) Zato ne moremo pristati na izmenjavo na temelju kake relacije, temveč smatramo kot edino možno rešitev, da se izvede izmena al pari za krone. Pri tem pa uvidevamo, da treba ščititi lastnike in interese starega dinarja; to pa se na drug način more zgoditi mnogo bolj dosledno, kakor z nameranim načrtom gospoda ministra Veljkovića, ki bi devaliral dinar v cilju današnje vrednosti krone in občutno prizadel dinarskega upnika. Pripravljeni smo, priti dinarskemu interesentu naproti s tem, da se da staremu dinarju možnost sukcesivne izmenjave po ugodnem kurzu, da se plačilo dinarskih terjatev olajša s primerno uredbo in da se mu pri začasnem določitvi kovinske podlage zagotovi primerno razmerje.

3) Uvidevamo važnost končne rešitve valutnega vprašanja: vendar ni tolika, da bi jo morali po vsaki ceni proizvesti hipno s silo proti jasni volji ogromne mase interesiranih. Zato smo pripravljene, pristati na to, da se meritev izenačenja še za kratko dobo odgodi, tem bolj, ker bo potem časa parlamentu možnost odločitve: nemudoma pa naj se izmenja biljegovana krona za novo novčanico.“

Davek na vojne dobičke.

Iz Beograda poročajo: Finančni minister je predložil ministrskemu svetu naredbo o davku na vojne dobičke. Po tej naredbi morajo plačati davek vse one osebe, ki so imele v vojnem času od leta 1914. do 1919. več dohodkov, kakor so jih imele pred vojno. Pri družbah, ki so dolžne javno polagati račun, je podvržen davku tisti znesek dobička, ki se pokaže po povprečnem seznamu dobičkov, doseženih v zadnjem letu mirne dobe, ako presežek dobička presega vsoto 10.000 kron. Davek se mora plačati finančni upravi, in sicer tako, da se morajo krone zamenjati z dinarji. Kar se tiče pravnih in fizičnih oseb, morajo plačati davek po onem znesku, ki se pokaže v razmerju med skupnimi dohodki, ugotovljenimi v periodi od leta 1914. do 1918. in med dohodkom, doseženim leta 1911.; za leto 1919. pa po dohodku od leta 1911.; ako je bil dohodek leta 1911. manjši kakor 20.000 kron, ali če ga sploh ni bilo, se bo računalo, da je bil dohodek tolik, t. j. da je znašal 20.000 kron, ter se bo obdavčil, ako skupni dohodki za čas od leta 1914. do 1918. ne znašajo 30.000 kron in za leto 1919. ne presegajo vsote 15.000 kron. Ne bodo se obdavčili osebni dohodki iz mesečne plače, pokojnine, dnevnice in doklad, sicer pa se bodo vpoštevali vsi dohodki, kakršnegakoli vira. Obdavčenje in izplačevanje bo odmerila finančna uprava, davčni odbori in glavni davčni odbor v Beogradu. Odmerjeni davek se bo smel zavarovati s prepovedjo in z drugimi zakonitimi sredstvi. Za netočno prijavljene dohodke se bo kot kaznen moral plačati trikratni davek. Ako bi se zahtevani dokumenti ne predložili v pogled, se bo to kaznovalo z globo od 1000 do 2000 dinarjev. Plačilo tega davka zastara v petih letih.

Domače družbe bodo po tem načrtu morale plačati:

- 40 % od onega zneska, ki ne presega 5 % vložene glavnice;
- 50 % od onega zneska, ki presega 5 %, vendar ne presega 10 % vložene glavnice;
- 60 % od onega zneska, ki presega 10 %, pa ne presega 15 % vložene glavnice;
- 70 % od onega zneska, ki presega 15 %, pa ne presega 30 % vložene glavnice;
- 80 % od onega zneska, ki presega 30 % vložene glavnice.

Za tuje družbe veljajo druge odredbe.

Pravne in fizične osebe bodo morale plačati:

- 20 % od onega zneska, ki ne presega 20.000 kron;
- 40 % od onega zneska, ki znaša od 20.000 do 30.000 kron;
- 50 % od onega zneska, ki znaša od 30.000 do 50.000 kron;
- 60 % od onega zneska, ki znaša od 50.000 do 100.000 kron;
- 70 % od onega zneska, ki znaša od 100.000 do 200.000 kron;
- 80 % od onega zneska, ki znaša od 200.000 do 500.000 kron;
- 90 % od onega zneska, ki je večji od 500.000 kron.

Odmerjeni davki se bodo morali plačati v treh obrokih: prvi obrok 50 % v roku 30 dni, drugi obrok 25 % v nadaljnjih dveh mesecih, zadnji obrok zopet v nadaljnjih dveh mesecih. Davek se bo moral plačati v gotovini ali v državnih bonih, ki jim je rok že potekel. Kdor bo prijavil, da je dal kdo netočne podatke, dobi eno tretjino plačane denarne kazni. Njegovo ime pa ostane tajno.

Kmetijstvo, trgovina in industrija.

g. Trgovske zveze med Anglijo in Jugoslavijo.

Angleži se zelo zanimajo za našo državo in hočejo stopiti z nami v živahne trgovske stike. Za sedaj misli otvoriti Anglija v Jugoslaviji tri konzulate in tri vicekonzulate, od katerih eden (v Beogradu) že deluje. Angleška vlada je poslala v našo državo posebno trgovsko komisijo, ki se je vrnila v Anglijo z dragocenimi informacijami velike trgovske vrednosti. Tudi je določen izvozni kredit za Jugoslavijo, v Beogradu se pa osnuje posebno angleško trgovsko tajništvo za Jugoslavijo. — Naša država je zelo bogata, prvi trgovski narodi na svetu se zanimajo za naša prirodna bogastva in iščejo trgovskih zvez z nami. Ves svet je prepričan o tem, da ima Jugoslavija vse predpogoje za razvoj v vsakem oziru, samo pri nas se še vedno dobi ljudi, ki samo tarnajo, namesto da bi se poprijeli dela, kakor se ga oprijemljejo v drugih državah, kjer pogoji za uspeh niti od daleč niso dani v toliki meri kot ravno v naši mladi državi.

g. Razlika med Veljkovičevim in ljubljanskim valutnim načrtom. Na petkovem sestanku zaupnikov JDS. in zastopnikov važnih gospodarskih

zavodov se je sprejela soglasno resolucija, v kateri se zahteva, da se zamenja avstrijska krona z novim državnim dinarjem al pari, to je, da se dá za vsako krono zopet po en državni dinar. Stari srbski dinar pa naj se zamenja po povoljni relaciji z novim dinarjem. Nekateri govorniki so bili mnenja, da se more dati za stari srbski dinar štiri ali pa še več novih dinarjev. Denarna jedinica bi bila na ta način novi dinar. Veljkovič pa pravi, naj bo naša denarna jedinica stari srbski dinar in da bo dal za vsake 4 krone po en dinar. Razlika med ljubljanskim in beograjskim mnenjem obstoja v bistvu v tem, ali naj bo naša denarna jedinica stari srbski dinar ali pa novi dinar, ki se ima izdati v zameno za krone.

g. Jugoslovanske zavarovalnice so zborovale v Beogradu. Bile so zastopane vse zavarovalne družbe iz naše države in ustanovljena je zveza vseh teh družb, ki bo skrbela, da se bodo vsa zavarovanja v državi izvrševala samo pri naših zavarovalnicah. To je zelo koristno, ker do sedaj so tuje zavarovalnice pobrale že dosti zaslужka pri nas in skrajni čas je, da se tudi v tem oziru osamosvojimo in ne dopuščamo, da gre naš denar po nepotrebnem v inozemstvo.

g. Oddaja trt. Iz državnih trtnih nasadov na Kranjskem se bodo oddajale trte vinogradnikom pod sličnimi pogoji kot druga leta. Natančnejše pogoje izve vsak iz razglasov pri županstvih vseh vinorodnih občin na Kranjskem, oziroma pri spodaj navedenem oblastvu. Naročila sprejema najpozneje do 15. februarja 1920 državno vinarsko nadzorstvo v Novem mestu.

g. Zanimajte se za nakup orodja. Gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo (Ljubljana, Sodna ulica 1) opozarja na naslednje predmete, ki pridejo v bodočih dneh na prodaj: pekarski stroj za mešanje testa, za večje obrate in velike zavode; več strojev za izdelovanje soda-vice; večje število svedrov za vrtnanje kamenja v različnih velikostih. V doglednem času bo na razpolago večje število železnih postelj in železnih nočnih omarič. Svadri se nahajajo v Litiji, ostali predmeti pa v ljubljanskih skladiščih. Vstopnice za ogled se dobijo pri Gospodarski komisiji. Javne naprave in zavodi kakor tudi zasebni interesentje, ki bi te predmete dejansko uporabljali, se opozarjajo na to prodajo. Prošnje je vlagati pri Gospodarski komisiji. Za postelje naj se reflektantje samo zglašijo, razdelitev bo razglašena pozneje.

g. Pri Gospodarski komisiji za stvarno demobilizacijo v Ljubljani se sprejemajo stranke samo v torkih, sredah in petkih od 10. do 12. ure. Le vplačila pri blagajni Gospodarske komisije se sprejemajo vsak dan ob uradnih urah. Od 1. do 8. januarja ni vstopa v skladišča zaradi nove inventarizacije.

g. Državna posredovalnica za delo v Ljubljani. Delo iščejo: pisarniške moči (221), trgovski sodniki in sodnice (166), dninarji in dninarice (166), rudarji (140), služkinje in kuharice (114), peki, mlinarji, mesarji (111), vajenci raznih strok (109), tovarniški in poljedelski delavci in delavke, sluga, vratarji, natakariji, natakarike, krojači, čevljarji, šivilje, slikarji, tapetniki, vrtnarji, vzgojiteljice, modistinje itd. — Delo je na razpolago: hlapcem, deklam, dninarjem, kuharicam, služkinjam, gospodinjam, mizarjem, vajencem raznih strok, ključavničarjem, pletarjem, pisarniškim močem, steklarjem, tesarjem, žagarjem, kolarjem, kovinskim strugarjem itd.

n. Krajevna organizacija JDS. v Gorenji vasi sklicuje občni zbor, ki se vrši dne 6. januarja t. l. ob 15. uri (3. uri popold.) v šoli na Trati. Dnevni red: „predstoječe občinske volitve!“ Ker je dostop dovoljen samo članom, se prosi, da prinese vsaki član člansko izkaznico kot izkaznico s seboj. Vsi člani se vabijo, da se zborovanja zanesljivo udeležijo!

g. Rekvizicija žita v Avstriji. o kateri smo poročali v naši št. 43., je razburila naš Žitni zavod, ki nam je poslal nekaj popravek, češ, da se rekvizicija ne bo izvršila pri nas. Saj smo vendar rekli, da se izvrši rekvizicija v Avstriji, mi pa vendar ne spadamo več k Avstriji — hvala Bogu!

g. Premalo mesa. Na Angleškem se nahajajo v resnih skrbih, ker žuga pomanjkanje mesa. Za tekoče leto bi Evropa potrebovala tri milijone ton uvoženega mesa, pa ga ne bo toliko. Seveda, mesa primanjkuje na Angleškem, Francoskem, v Italiji in v nekaterih drugih državah, ki so navezane na uvoz iz izvunevropskih dežel. V Jugoslaviji ne samo, da je mesa dovolj za lastno potrebo, temveč ga lahko še izvažamo v velikih množinah, kakor tudi vse poljedelske pridelke, kar je naša sreča, ker najbolje izhajajo one države, ki jim živil ni treba kupovati v tujini.

Našim prijateljem!

Slovinci potrebujemo list, ki bi bil veliko cenejši kakor dnevnik, ki bi pa moral s svojim točnim poročanjem popolnoma nadomeščati dnevnik. Tem zahtevam in potrebam bo v bodoče ustrezala „DOMOVINA“.

Od novega leta naprej izhaja „DOMOVINA“ trikrat na teden.

Uprava „DOMOVINE“ je preskrbela, da bo prinašal list poleg pregledov vseh dogodkov tudi izvirne domače, zagrebške, beograjske in druge najnovejše brzojavne in telefonske vesti.

V ostalem ostane smer lista dosedanja.

„DOMOVINA“ bo izhajala ob ponedeljkih, sredo in petkih. Trikrat pošiljana stane mesečno samo 3 K.

Petkova številka bo izhajala tudi za naprej kot samostojen tednik in bo veljala kakor dosedaj samo 12 K na leto, bo torej najcenejši slovenski tednik.

Posamezne številke à 40 vinarjev.

Vabimo dosedanje naročnike in bralce, da nam ostanejo zvesti in obnove naročnino. Obračamo pa se tudi na druge rojake, ki dosedaj „DOMOVINE“ niso prejeli ter jih prosimo, da vstopijo v krog naših prijateljev in postanejo naročniki „DOMOVINE“.

Mesečno, četr-, pol- ali celoletno naročnino je pošiljati na naslov: Upravništvo „DOMOVINE“, Ljubljana, Sodna ulica 6.

Uprava „Domovine“.

Politični pregled.

Jadransko vprašanje.

p. Usoda jadranskega morja, Reke, Dalmacije in tudi naše Goriške in Notranjske še vedno ni odločena. Vendar pa se je naše stališče v zadnjem času precej zboljšalo. Dočim Italija poprej o kakem popuščanju ni hotela slišati in je trdovratno vztrajala na zahtevi, da ji more pripasti prav vse ozemlje, ki ga ima zasedenega, je zdaj že veliko bolj mehka in popustljiva. Zdjaj laška vlada že odkrito priznava, da je pripravljena odreči se Dalmaciji in Kranjski, vedno pa še zahteva za sebe Goriško, Istro in Reko. Goriško in Istro nam bo za sedaj res uropala, ker smo preslabi, da bi jo zapodili z orožjem v roki, glede Reke pa se bo skoraj gotovo še „zglihala“. Glavni vzrok, da so začeli Italijani popuščati, leži v nevarnem notranjem položaju, ker se pojavljajo skoraj po celi državi nemiri. Pri volitvah v državni zbor so dobile protivladne stranke, zlasti socialisti izredno mnogo glasov, pa se mora vlada na nje ozirati tudi v zunanji politiki. Ti pa so tudi nasprotniki imperijalizma in zahtevajo plebiscit tudi za Goriško in Istro. Ker sta pritisnili v zadnjem času na rimsko vlado tudi Anglija in Francija, se smemo nadejati, da bo jadransko vprašanje za nas vendar boljše izpadlo, kakor smo mislili poprej. Seveda pa še vedno ne tako, da bi bili lahko s tem zadovoljni; mirovati ne homo smeli poprej, dokler ne združimo v Jugoslavijo ves naš narod na Goriškem in v Istri.

Amerika in Evropa.

p. Kakor znano, ameriški predsednik Wilson ni bil nič kaj zadovoljen s svojimi evropskimi prijatelji in zavezniki, ki so, dokler se jim je v vojski slabo godilo, vedno zatrjevali in prisegali, da se borijo za pravice malih in zatiranih narodov, a so na to popolnoma pozabili, ko so enkrat zmagali. Zato je odšel Wilson že prej z mirovne konference, predno je ta rešila vsaj najvažnejša vprašanja. A v Ameriki sami je bil močan del parlamenta mnenja, da se je mudil še predolgo v Parizu in da je Ameriko preveč zapletal v evropske homatije. Amerikanci so se naveličali evropskih preprirov in se hočejo brigati odsej samo za sebe, zakar bodo imeli dovolj povoda, ker narašča, kakor po celem svetu, tudi v Ameriki nevolja ljudstva nad onimi, ki imajo vse premoženje v svojih rokah. Ta nova ameriška politika bo zelo vplivala tudi na Evropo. Gotovo je namreč, da bo Nemčija prej ali slej poskusila, da se maščuje za sedanjí poraz in dobi nazaj one pokrajine, ki jih je morala sedaj odstopiti Francozom. Francozi to dobro vedo, in se hočejo zavarovati že sedaj, ker se zavedajo, da so sami preslabi in iščejo zaveznikov. Dogovorjeni so bili že z Ameriko in Anglijo, da bi se zopet skupaj branili, a sedaj z Ameriko ne bo nič, zato morajo dobiti koga drugega. Seveda računajo tudi z Italijo, zato morajo trpeti laške predrznosti, kakor je d' Annunzijeva komedija na Reki, vendar pa poznajo Lahe predobro, da bi si obetali od njih bogvekaj. In tako se v zadnjem času vedno česče ponavljajo na Francoskem glasovi, ki opozarjajo

na nas Jugoslovane, ki bomo kmalu tako močni, da bomo lahko Italijane odtehtali. Francoska vlada o tem že prav resno razmišlja, zato v zadnjem času ne drži več tako brezpogojno z Italijani v jadranskem vprašanju. Mi smo lahko zadovoljni, ko vidimo, kako zaupajo v nas velike države. Skoro bolj, kakor mi sami.

Novosti.

Naročnikom in bralcem. Z današnjo številko se je preselil naš list iz Narodne tiskarne v Delniško tiskarno (prej Bambergova). Vsled tehniških težkoč je prva številka letošnje „Domovine“ izšla šele danes. V prihodnje bo list izhajal redno vsak ponedeljek, v sredo in v petek. Kdor še ni poslal naročnine, ga prosimo, da to brez odloga stori.

Dopisnikom „Domovine“. Uredništvo naproša dopisnike „Domovine“, da dopisujejo prav pridno tudi v novem letu. Želimo, da bi nam pisali sedaj, ko izhaja list trikrat na teden, pogosteje kot dosedaj. Prosimo zlasti, da nas kar najkrajšim pótém obveščajo o vseh važnejših dogodkih. Bralci „Domovine“ hočejo veliko domačih novic. Ako vsak dopisnik stori svojo dolžnost, bodo naročniki prav lahko zadovoljni.

n. Podaljšanje poslovne dobe trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Poslovna doba pravih članov trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani je podaljšana do dne 31. decembra 1920.

n. Kaj se je godilo pri „Gospodarski komisiji za stvarno demobilizacijo“? Gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo je razglasila, da vsled nove inventarizacije ostanejo skladišča nekaj časa zaprta. Čujemo, da ima ta razglas naslednje ozadje: Ker so prihajale iz občinstva opetovano pritožbe, da ta urad, ki je bil do zadnjega časa izključno v klerikalnih rokah, ni posloval v zmislu odredbe deželne vlade, s katero je bil ta urad ustanovljen, da je Gospodarska komisija postopala pristransko in osebno, je sedanja deželna vlada morala odrediti po posebni preiskovalni komisiji splošno revizijo tega urada. S tem je podana prilika dokazov, da se ugotovi nepravilno postopanje. Predsednik te komisije je deželni vladni tajnik dr. Ign. Rutar.

n. Sporazum med klerikalci. Po Ljubljani se govori, da so se stari in mladi klerikalci sporazumeli, i. s. na ta način, da so se mladi popolnoma podali starim. Govori se celo, da mislijo tako združeni klerikalci izročiti vodstvo svoje stranke zopet zloduhu slovenskega naroda, dr. Šusteršiču, ki je ob prevratu zbežal naravnost v Švico pred ljudsko nevoljo. Ako se te vesti uresničijo, potem smo zopet tam, kjer smo bili pred majniško deklaracijo, ker dr. Šusteršič je znan kot nepoboljšljiv prista naših bivših rabljev Habsburgovcev in taki so sploh vsi stari klerikalci. Ako se mladi res podajo, potem bo to dokaz, da so mladi klerikalci samo slepili ljudstvo, ko so se hvalili, da so se Šusteršiča iznebili zaradi njegove protinarodne in protiljudske politike. Sicer pa je veliko vprašanje, ako se dr. Šusteršiču, temu navadnemu izdajalcu, sploh dovoli povratek v domovino, ki jo je tako nesramno izdajal in jo še izdaja, ker se družu v Švici samo z raznimi avstrijskimi aristokrati, podrepniki bivšega cesarja Karola. Klerikalci pač ne morejo plavati v narodnih vodah in se hočejo menda vrniti v habsburške vode. — „Slovenec“ izjavlja, da vse te kombinacije ne odgovarjajo dejstvom, ker da je dr. Šusteršič za klerikalce mrtev človek.

n. Nehvaležnost je plačilo sveta. Resničnost tega pregovora je dokazal tudi zadnji občni zbor „Kmetijske družbe“. Samostojna kmetijska stranka je predlagala za predsednika dosedanjega ravnatelja družbe, gosp. Pirca, moža, ki je vse svoje življenje z ljubeznijo in uspehom delal na razvoju našega kmetijstva in bi tudi kot predsednik uspešno vodil družbo v korist našega kmetijstva. Ampak klerikalni kmetje so volili tako, kakor so jim komandirali duhovniki, volili so čevljarja Iskro, in ko bi duhovniki predlagali kogarsibodi, ki s kmetijstvom nima čisto nobenih stikov, bi klerikalni kmetje tudi tega volili, ker pač ne znajo in ne morejo misliti sami, brez pomoči „duhovnih gospodov“. To je razburilo pristaše Samostojne kmetijske stranke, ki so ostro protestirali proti rezultatu volitev. Poskušalo se je potem doseči sporazum, pa zastoj, ker klerikalci so hoteli imeti svojega Iskro za predsednika in pri tem za zdaj menda tudi ostane. Gosp. Pirc, ki je za procvit kmetijstva žrtvoval vse življenje, je sedaj ponovno videl, da je v resnici nehvaležnost plačilo sveta.

n. Kaj je z denuncijantom dr. Peganom? Čujemo, da je proti zdravniku dr. Benediku uvedla zdravniška zbornica disciplinarno preiskavo, ker je v neki pravdi dokazal obtoženi, da je dr. Benedik denunciral. O odvetniku dr. Peganu pa se

govori, da je zakrivil pred vojaškim sodiščem na izdajalski način tako ostuden zločin, da noben spodoben človek ne more več občevati z njim. Sicer pa je sedaj tudi ugotovljeno, da je bil Pegan tisti, ki je denunciral zaradi znanih septemberskih dogodkov celo vrsto ljudi, zbral ves dokazni material za ovadbo, katero se je ženeral podpisati celo Šusteršič, ter s tem zagrešil naj-sramotnejše izdajalsko denuncijantsko dejanje, ki ga pozna naša slovenska zgodovina. Vprašamo: ali more biti tak brezčasten denuncijantski človek še odvetnik v Jugoslaviji? Ali veljajo za odvetniško zbornico isti pojmi o časti, poštenju in dostojnosti kakor za zdravniško zbornico? Mislimo, da. Sicer pa čujemo, da je proti Peganu postopanje v teku. Skrajni čas!

n. Jugoslovansko Sokolstvo se je ujedinilo v eno samo, enotno organizacijo, kar je edino pravilno, ker Jugoslovani smo en narod in naravno je, da se morajo čim prej kot mogoče združiti vse naše narodne organizacije v velike jugoslovanske enote. Sokolstvo je to takoj izprevidelo in je sklenilo združitev. Zaraditega bi se morala združiti tudi v Zagrebu hrvatski in srbski Sokol, ki sta bila do sedaj ločena, ampak nekateri člani dosedanjega hrvatskega Sokola so hoteli nastopiti pri volitvah novega skupnega odbora proti temu, pa — hvala bogu — brez uspeha, ker misel narodnega edinstva je vendar zmagala. Zalostno je pri tem to, da do takih sporov sploh more priti, ko nam že zdrav razum pravi, da smo en narod in da je naravnost smešno, umetno delati razlike tam, kjer jih ni. Jugoslovani postanemo močni in silni samo, ako bomo popolnoma edini vsaj v narodnem oziru. Razveseljivo je dejstvo, da misel narodnega edinstva vedno zmagaja, kjerkoli posamezniki nastopijo proti njej. S časom pa tudi ti posamezni nespametneži izginejo s površja.

n. Kaj vse vedo. V švicarskih listih se čitajo v zadnjem času prav čudne reči iz naše Črne Gore, o čemer mi, ki živimo v državi, katere sestavni del je Črna Gora, ničesar ne vemo — ker vse te vesti pač niso resnične. Med drugim se čita v teh švicarskih listih, da se vojskujejo v Črni Gori kar cele vstaške čete proti Jugoslaviji, ki jo baje Črnogorci ne marajo! Ni treba posebej omenjati, da vse te laži razširjajo naši ljubeznivi „prijatelji“ iz Avstrije, pomagajo jim pa pri tem seveda, tudi naši izdajalci, ki živijo v Švici, ker se bojijo doma ljudske sodbe. Dr. Šusteršič niti v Švici ne more mirovati, on upa še vedno, da bo zrušil Jugoslavijo in zgradil na njenih razvalinah staro Avstrijo, v kateri bi bilo prostora ne samo za Karola, temveč tudi za njega. Pa tega ne bo dosegel na noben način, najmanj pa s takimi neumnimi izmišljotinami.

n. Koliko občinskih svetovalcev bo voliti pri predstoječih občinskih volitvah? Občine z manj kakor 200 prebivalci bodo volile 8 odbornikov, z manj kakor 500 prebivalci 10 odbornikov, z manj kakor 2000 prebivalci 16 odbornikov, z manj kakor 5000 prebivalci 24 odbornikov, z manj kakor 10.000 prebivalci 32 odbornikov, z manj kakor 20.000 prebivalci 36 odbornikov, z manj kakor 40.000 prebivalci 40 odbornikov, občine s 40.000 ali več prebivalci 48 odbornikov. V vsaki občini bodo poleg odbornikov volili tudi še odbornikom enako število namestnikov. Merodajno je zadnje ljudsko štetje.

n. Uslužni župnik. Iz Šmarjete na Dolenjskem nam poročajo, da je lepi shod Samostojne kmetijske stranke dne 21. decembra na posebno lep način pozdravil tudi tamošnji župnik Perko. Ko se je shod vršil, so zvonovi — gotovo na župnikovo povelje — tako lepo pričrkavali kot sicer malokdaj. Župljani so svojemu župniku za nepričakovano uslugo menda zelo hvaležni.

n. Za Škrabčev spomenik. V Ribnici se je osnoval odbor, ki si je nadel nalogo, zbirati denarne prispevke, da se postavi dostojen spomenik našemu učenjaku patru Stanislavu Škrabcu. Misli se vzdati spominska plošča na rojstni hiši patra Škrabca v Hrovači pri Ribnici.

n. Podržavljenje užitniških uslužbencev. Državna finančna uprava prevzame v najkrajšem času v državno službo užitniške uslužbenke, ki so dosedaj pobirali deželne užitniške davke in doklade. Ob tej priliki se uslužbencem zvišajo draginjske doklade za 60 %. Kakor hitro se davki in njih pobiranje v Sloveniji izenačijo, se bodo končno in stalno uravnali prejemki vseh užitniških uslužbencev.

n. Zagrebška „Domovina“. Z novim letom je začel izhajati v Zagrebu velik neodvisen dnevnik „Domovina“, in sicer v dveh posebnih izdajah: v latinici in cirilici. List izhaja v velikem formatu in je dobro poučen o razmerah in dogodkih v vsej državi, ker ima posebna zastopstva v Beogradu, Ljubljani, Novem Sadu, Skoplju, Sarajevu itd.

Zadnje vesti.

ZAROTNIKI BIVŠEGA KRALJA NIKITE V INOZEMSTVU.

Iz Rima se poroča, da so v Cannesu na Francoskem aretirali nekega Črnogorca, ki je priznal, da je hotel izvršiti atentat na našega prestolonaslednika-regenta. — Potrjena ta vest ni, ampak ako je stvar tudi resnična, ne more nikogar iznenaditi, ker je splošno znano, da ima bivši črnogorski kralj Nikita že zdavnaj organizirane zarotnike proti Jugoslaviji in — seveda — tudi proti našemu regentu. Vse to seveda podpira Italijo, ki sta ji Jugoslavija in njen regent trn v peti.

MINISTRI V ZAGREBU.

z. Zagreb, 5. jan. Semkaj so dospeli minister za notranje zadeve Svetozar Pribičević, minister za trgovino dr. Albert Kramer in minister pošte dr. Edo Lukinič.

VAZNA POSVETOVANJA PRI HRVATSKEM BANU.

z. Zagreb, 5. jan. Danes se vrše v banski palači važna posvetovanja, katerih se udeležijo semkaj došli ministri. Prisotna bosta tudi hrvatski ban Tomljenović in predsednik deželne vlade doktor Žerjav.

ITALIJANOM NI NIČ VERJETI.

z. „Slov. Narod“ poroča, da še obstoja načrt vmesne države, ki naj bi vključevala Postojno, Logatec, Idrijo in Cerknico. Po tem načrtu bi dobila Italija tudi otoke Lošinj, Unije in Vis, naša obala do Boke Kotorske naj bi se neviralizirala. Pariški poročevalec „Slov. Naroda“ svari, da bi si delali zaradi rešitve reškega vprašanja preveč upanja. Mi pa smo mnenja, da Italijanom sploh ni nič verjeti. Kolikokrat so se že začeli umikati iz zasedenega ozemlja, a še vsekdar se je izkazalo, da so šli namesto nazaj — naprej!

ARETACIJA VODITELJA SLOVENSkih BOLJŠEVIKOV.

e. Zagreb, 5. jan. Zagrebška „Domovina“ poroča, da so v Ljubljani aretirali voditelja slovenskih boljševikov inženirja Gustinčiča, ki je sistematično pripravljaval boljševiško gibanje zlasti med rudarji. Gustinčič je bil med vojno tudi agent kralja Nikite in se je v inozemstvu vneto potegoval za njegove načrte proti Jugoslaviji.

INTENDANT SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA.

Za intendanta slovenskega gledališča v Ljubljani bo imenovan profesor Ivančič, ki je sedaj pridržen naši mirovni delegaciji v Parizu.

ZVIŠANJE DRAGINJSKIH DOKLAD ZA VOJAŠKE PENZIIONISTE.

z. Beograd, 5. jan. V prihodnjih dneh izide vladni ukaz, s katerim se popravlja krivica, ki se je godila vojaškim penzionistom s tem, da se je s 1. julijem 1919 ustavil 20%ni draginjski prispevek, izplačevan od bivše Avstrije armadnim in pomorskim penzionistom, častnikom in uradnikom. Po novi odredbi ministrstva bodo draginjske

doklade vojaških penzionistov v izdatni meri zvišane in izenačene z draginjskimi dokladami civilnih državnih penzionistov-uradnikov.

ZA VLOGE V DENARNIH ZAVODIH POSEBNE UGODNOSTI.

Beograd, 5. jan. V valutni komisiji finančnega ministrstva se razmišlja, na kak način bi se dalo pri predstojeci zamenjavi kron za dinarje posebno upoštevati interese vlagateljev pri denarnih zavodih in kako bi se za vloge določile posebne ugodnosti.

DINAR TUDI PRI NAS PLACILNO SREDSTVO.

z. Beograd. Finančno ministrstvo je naročilo finančnim ravnateljstvom, da morajo sprejemati v plačilo namesto kron tudi dinarje, in sicer za vsake 4 krome po 1 dinar. Tak ukaz je dobilo tudi ljubljansko finančno ravnateljstvo. Kdor plača davke, ima pravico, jih plačati v dinarjih namesto v kronah. S tem pa nikakor ni rečeno, da bo definitivna relacija med krono in dinarjem ena proti štirim.

STROGE ODREDBE PROTI DRAGINJI V SARAJEVU.

Sarajevo, 4. jan. Predsednik deželne vlade Šola je izdal ostro naredbo za pobijanje draginje. Vsi trgovci in obrtniki bodo morali v roku treh dni znižati cene na ono višino, na kateri so se nahajale pred 11. novembrom, t. j. pred kolkovanjem bankovcev. Po preteku treh dni izvrši posebna komisija pregled vseh trgovin. Kupovalci, ki so bili po 11. novembru oškodovani pri kupovanju, bodo zamogli zahtevati od trgovcev razlike v ceni. Za blago, ki je bilo naročeno po 11. novembru, se določi malo višja cena. Kdor se proti tej naredbi pregreši, plača 20.000 kron kazni, dobi povrh 6 mesecev zapora in kazen bo objavljena v uradnem „Narodnem Jedinstvu“. Pri blagu, ki ga trgovci dobivajo iz inozemstva, sme trgovec zaslužiti največ 20%, za blago, ki ga je kupil v naši državi, pa samo 10%.

POLJEDELSKI STROJI IZ SVICE.

Zagreb, 4. jan. Iz Švice je prispelo v Jugoslavijo trideset vagonov poljedelskih strojev. Ti stroji bodo izročeni poljedelskim zadrugam, ki jih razdelijo ubožnejšim kmetom. Za te stroje dobi Švica od Jugoslavije moko, meso in mast. Švicarski vojaki, ki so spremljali transport poljedelskih strojev k nam, čakajo v Beogradu, da spremijo nazaj v Švico živila iz našega kraljestva.

PODRAŽENJE KRUHA V ZAGREBU.

Zagreb, 5. jan. V Zagrebu so cene kruha poskočile in stane en kilogram iz moke št. 0 9 kron, iz moke št. 2 8 kron, iz moke št. 6 6 kron.

ITALIJANI KOLJEJO NAŠE LJUDI.

Split, 4. jan. Te dni je neki D'Annunzijev „prostovoljec“ smrtonovarno ranil Nikolaja Novoselića; ranil ga je z nožem enkrat v spodnjo ustnico, enkrat v prsi. — Iz Rogoznice poročajo, da so se nekateri italijanski vojaški oddelki na demarkacijski črti uprli in da bodo najbrže naše čete morale napraviti red.

Razno.

Valute. 31. jan. se je plačevalo na zagrebški borzi 1 dolar po 92 K, 100 avstrijskih kron po 56 K, 100 italijanskih lir pa po 730 K.

10 000 dolarjev za našo siročad. American Yugoslav Relief v New-Yorku, ki nabira v Ameriki za naše revne otroke darove, je prejel zadnji čas od ugledne amerikanske gospodarske družbe deset tisoč dolarjev.

r. Kazen za protidržavno dejanje. V Velikovcu je neki gospod na državni praznik (dne 1. decembra) okrasil okno svoje sobe z državnimi zastavicami. V njegovi odsotnosti pa je prišla v njegovo sobo hišna posestnica gospa Kanduth in je odstranila državne zastavice. Zaradi tega protidržavnega dejanja se je gospe Kanduth zaprla gostilna, gospa pa je dobila 14 dni zapora in 1000 kron denarne kazni, v slučaju neizterljivosti pa 50 dni zapora.

r. Obupne razmere v Avstriji. Na Koroškem, kjer gospodarijo Nemci, se godi Slovencem in Nemcem slabo. Orožniki popisujejo živino od hleva do hleva. Niti svinj ne smejo kmetje doma zaklati. Kolje se le v Beljaku, a kmetje dobe le določene porcije mesa in slanine nazaj. Celó od kruha morajo plačevati davke po 400 do 600 kron, a še ne vedo, ali je to za celo leto ali le za par mesecev.

Razširite Domovino!

Preklic.

Preklicujem, kar sem govoril o g. Matevžu Ahačiču.

V Lečah, 1. januarja 1920.

V. Papler.

Primešaj „MASTIN“ krmi.

Če živina krmo lažje in do zadnjega prebavi in popolnoma izkoristi, da se na koncu nič ne izgubi, če se dvigne slast do žrtja, potem se pospešuje redilnost, valed tega težka živina, mast, meso, jajca, mleko. To se doseže, ako primešamo krmi enkrat na teden pest praška Mastin. Ob pomanjkanju krme, ko se uporablja nadomestna sredstva za krmila, pa se primeša dvakrat na teden. Prašek Mastin je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, v Parizu, v Rimu in na Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin, ko ga enkrat poizkusijo, ga ponovno rabijo. 5 zavojev praška Mastin nadostuje za 6 mesecev za enega prašiča ali vola. Glasom oblastvenega dovoljenja sme Mastin prodajati vsak trgovec in konsumna društva. Ako se pri vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem naj se naroči po poštni dopisnici v izdelovalnici Mastina, to je

lekarnar Trnkóczy v Ljubljani

5 zavojev (paketer) Mastina za 20-50 K poštnine prosto na dom. Od tam se pošlje Mastin s prosto pošto na vse kraje sveta.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po **3%** brez odbitka rentnega davka.

Stanje hranilnih vlog nad 50,000.000 K. Rezervni zakladi nad 1,000.000 K. Ustanovljene leta 1881.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica štey. 3,

Je imela koncem leta 1918 vlog K 80 000.000 in rezervnega zaklada K 2,500.000

Hranilnica je pupilarno varna.

Sprejema vloge vsak delavnik.

Dovoljuje posojila proti nizkemu obrestovanju.

Največja slovenska hranilnica!

Delniška glavnica K 30,000.000

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve: okrog K 10,000.000

Centrala: Trst.

Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Metkovič, Opatija, Split, Šibenik, Zader, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. — Vloge na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega.

Kupuje in prodaja: Davize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, davize, vrednostne papirje itd. Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa te in izozemeka mesta.

Daje predujme: na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih. Daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkvalitneje.

Brzjavni naslov: Jadranska.

Telefon št. 257.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica štey. 2.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in Mariboru.

Delniška glavnica z rezervnimi zakladi okrog **28,000.000 kron.**

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.